

คำนำ

วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) เกิดขึ้นจากยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ เพื่อสังคม ภายใต้แนวคิดทวนกระแส ที่ต้องการนำร่องการปฏิรูปการอุดมศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสการเข้าถึงการศึกษา บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โพธิวิชชาลัย มศว มีจุดหมายการจัดตั้งในพื้นที่ภูมิรัฐศาสตร์ ๔ จังหวัดชายแดน ที่ติดกับ ๔ ประเทศเพื่อนบ้าน โดยเริ่มต้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ (ติดกับประเทศลาว) แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงมีการปรับยุทธวิธีสู่การขับเคลื่อนแบบองค์กร ๕ ภาคีเครือข่าย ซึ่งโพธิวิชชาลัย มศว ประสบความสำเร็จในการจัดตั้งโพธิวิชชาลัยวัฒนานคร มศว สระแก้ว (ติดกับประเทศกัมพูชา) และโพธิวิชชาลัยแม่สอด มศว ตาก (ติดกับประเทศเมียนมาร์) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามลำดับ ส่วนแผนการจัดตั้งโพธิวิชชาลัย มศว สตูล (ติดกับประเทศมาเลเซีย) ที่เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสันติสุข เพื่อสันติภาพ และโพธิวิชชาลัย มศว อุตรดิตถ์ (ติดกับประเทศลาว) เป็นเรื่องการขับเคลื่อนของเครือข่ายชุมชนในพื้นที่และเป็นเรื่องนโยบายของรัฐในอนาคต

นอกจากนั้น โพธิวิชชาลัย มศว ยังขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการรับมอบสถานศึกษา ชุมชน การเรียนรู้ “สมเด็จย่า” มาพัฒนาเป็นโรงเรียนสาธิตชุมชนการเรียนรู้สมเด็จย่าแม่แจ่ม วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มศว เชียงใหม่ โดยถือเป็นโรงเรียนสาธิตแห่งแรกของประเทศไทย ที่จัดการศึกษาแบบศึกษาสงเคราะห์ให้เด็กด้อยโอกาส อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร ซึ่งโรงเรียนสาธิตแห่งนี้ จะเป็นโรงเรียนที่รองรับการวิจัย การฝึกสอนโครงการบัณฑิตทางการศึกษา เพื่อผลิตครูปฏิบัติงานและพื้นฐานสัมมาชีพ ให้กับการศึกษาเพื่อผู้ด้อยโอกาส อยู่ในพื้นที่ห่างไกล

กล่าวเฉพาะวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มศว สระแก้ว และโพธิวิชชาลัย มศว ตาก ถือเป็นพื้นที่จัดการศึกษาหลักสูตรการจัดการภูมิสังคม และการจัดการภูมิวัฒนธรรมในระดับชั้นปี ๓ และชั้นปี ๔ โดยการศึกษาใน ๒ ชั้นปีสุดท้าย จะยึดโยงศึกษาเรียนรู้กับชุมชน บริบทพื้นที่ ในแต่ละพื้นที่ที่มีต้นทุนความสำเร็จที่หลากหลาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีจิตสำนึกต่อชุมชน สังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาประเทศชาติไปสู่สังคมสีเขียว หรือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาแบบยั่งยืน

ปัจจุบัน มีผู้สำเร็จหลักสูตรการจัดการภูมิสังคมของโพธิวิซชาลัย มศว สระแก้ว รุ่นแรกในปี ๒๕๕๖ เป็นจำนวน ๔๒ คน ทำงานในบริษัทมหาชน ที่รับผิดชอบส่วนงาน CSR (Corporate Social Responsibility) สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ บริษัทเอกชน รวม ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ ศึกษาต่อ ๑ คน และประกอบอาชีพส่วนตัว ๖ คน ในขณะที่นิสิตหลักสูตรการจัดการภูมิวัฒนธรรม โพธิวิซชาลัย มศว ตก จำนวน ๔๘ คน กำลังศึกษาชั้นปีสุดท้าย

การขับเคลื่อนของโพธิวิซชาลัยตั้งแต่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน สถานะของโพธิวิซชาลัยได้ถูกกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ ๑๕ ปีของ มศว ให้เป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์ ๑ มหาวิทยาลัย ๑ จังหวัด พร้อมกับเป็นหน่วยงานกิจการเพื่อสังคม (SE : Social Enterprise) ต้นแบบ ที่ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาข้าวต้นน้ำ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การผลิตน้ำดื่มเซ-วา ที่ให้ประโยชน์กับชุมชน และสร้างทุนการศึกษาให้กับเยาวชนชายขอบผู้ด้อยโอกาส ซึ่งถือเป็นมิติใหม่ในการสนับสนุนเจตนารมณ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม ที่วิทยาลัยโพธิวิซชาลัยมีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติภารกิจ และการใช้ภาษีของประชาชนอย่างคุ้มค่า

(รองศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย)

คณบดีวิทยาลัยโพธิวิซชาลัย